

Tutkimus hallinnon tai kehittämistyön apuna

Tässä seminaarissa kuulumme työelämän tutkimusten käyttäjien toiveita ja toisaalta tutkijoiden näkemyksiä. Osa keskusteluissa toistuvasti esiintyneistä ongelmista johtuu mielestäni siitä, että perinteistä positivistista tutkimusihannetta yritetään soveltaa tilanteissa, joissa tutkimuksen tulisi olla enemmän toimintatutkimuksen luontoista ja alati muuntuva prosessi. Kiteytän positivistisen tutkimusotteen ongelmat tällä alueella seuraavasti.

Perinteisen lähestymistavan mukaan tutkimuksen tulisi johtaa yleistettäviin ja toistettaviin tutkimustuloksiin. Tällaisia ”ikuisia totuuksia” olisi sitten mukava käyttää päätöksenteon perustana. Ikävä kyllä tällaisia ”ikuisia totuuksia” ei ole paljoakaan käyttäytymistieteen alueella löytynyt. Harvoin hallinnon edustajat ja kehittämistyön johto voivat edes jäädä odottelemaan tällaisten tulosten löytymistä. Usein tutkimustuloksilla todellisuudessa haetaan tukea jo tehdyille hallinnollisille ratkaisuille, asia jolla voi olla mielenkiintoisia vaikutuksia toimeksiantajasta taloudellisesti riippuvaisen tutkijan tulkintoihin.

Edelleen perinteisen tutkimusnäkömyksen mukaan tutkimustyö mielellään eriytetään hallinnosta ja päätöksenteosta. Tutkija ”istuu ylhäällä oksallaan” ja antaa kriittistä palautetta tutkimustulosten muodossa päättäjille. Tällainen ulkopuolinen palaute otetaan yleensä koheteliaan kunnioittavasti vastaan, mutta sen jälkeen voidaan jatkaa entistä menoa.

Kun tutkimusta käytetään hallinnon tai kehittämistyön apuna, toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja tutkimus tulisi mielestäni nähdä osin rinnakkaisiksi, toisiinsa vuorovaikutuksessa oleviksi prosesseiksi.

Tutkijan tärkeänä tehtävänä tulisi olla ennen kaikkea alansa asiantuntijana toimiminen. Hänen tulisi tuoda yhteistyötilanteeseen edustamansa alan viimeaikaisin teoreettinen tieto ja kohdealueella tehtyjen tutkimusten uusimmat tulokset. Tiedot tulisi muokata sellaiseen muotoon, että muutkin mukanaolijat voivat niitä hyödyntää. Tutkijan tulisi myös huolehtia siitä, että työskentelyn tueksi saadaan riittävästi myös tarvittavaa muiden tieteenalojen asiantuntemusta. Hänen tulisi myös ottaa kantaa siihen tarvitaanko kokeiluja ja muuta käytännön tasolla tapahtuvaa toimintaa. Hallinnon ja kehittämistyön taustalla olevat arvot ja kasvatustilafilosofiat tulisi saattaa tietoisiksi ja tarvittavan julkisen keskustelun ja pohdinnan kohteeksi.

Kun tutkijan tehtävät nähdään hallinnon ja kehittämistyön yhteydessä edellä kuvatulla tavalla, tutkimuksen tavoitteet, tutkimusongelmat, toteuttamistavat ja tulosten merkittävyys muuntuvat koko ajan sen mukaan miten prosessi etenee ja miten toiminnan puitteet muuttuvat. Tällainen tutkimusote edellyttää tekijältään aktiivisuutta, yhteistyöhalua ja rohkeutta kestää ne seuraukset, joita kriittinen prosessiin osallistuminen voi tuoda tullessaan.